

Beszámoló a II. Turizmusföldrajzi Szimpóziumról

2009. szeptember 4-én a Kodolányi János Főiskola Budapesti Oktatási Központjában került megrendezésre a magyarországi turizmustudomány egyik, immár hagyományteremtő rendezvénye, a Turizmusföldrajzi Szimpózium. A Kodolányi János Főiskola (KJF), az MTA Földrajztudományi Kutatóintézete (FKI) és a Magyar Földrajzi Társaság (MFT) társszervezésében lebonyolított rendezvényen 15 felsőoktatási intézmény, a hazai turizmusirányítás és különböző civil szervezetek képviselőiben mintegy száz résztvevő mutatta be legújabb tudományos eredményeit.

A „Turizmus és integráció: politikum, ökonómikum, humánium” munkacímű tanácskozáson 12 szekcióban összesen 56 előadás hangzott el. A konferenciát Hervaniné Szabó Gyöngyvér, a KJF tudományos rektorhelyettese, Dövényi Zoltán, az FKI tudományos igazgatóhelyettese, valamint Szabó József az MFT elnöke köszöntötte. A rendezvény első plenáris előadását Kovács Miklós, az Önkormányzati Minisztérium turisztikai szakállamtitkára tartotta. A minisztérium képviselője prezentációjában a *Kulturális turizmus évéhez* igazodóan a termék trendjeit és azok magyarországi vonatkozásait emelte ki.

A konferencia fókuszában a turizmus integratív szerepének minél átfogóbb, több tudományterületet összekapcsoló vizsgálata állt. Ennek fényében a plenáris ülés további előadásai a szekcióülések felvezetőjeként szolgáltak, egyben meghatározták azok fő irányvonalát. Elsőként Rátz Tamara, a KJF Turizmus Tanszék vezetője tartotta meg előadását, amelyben a turizmus katalizátor hatását vizsgálta az európai beilleszkedés folyamatában. Az európai polgár eszméjének problematikája mentén kihangsúlyozta a turizmus és az emberi kapcsolatok szoros összefonódásának integráló szerepét. Ezt követően Dávid Lóránt, a Károly Róbert Főiskola Turizmus Tanszékének vezetője a biztonságpolitika szemszögéből elemezte az integráció kérdéskörét. A plenáris ülést Puczkó László, a Turisztikai Tanácsadók Szövetsége elnökének „Miért küzdünk még mindig? Határok, eredmények, ellenfelek” című, provokatív, ugyanakkor gondolatébresztő előadása zárta.

A szekcióüléseken elhangzott előadások – hazai és nemzetközi vonatkozású példákon keresztül – olyan tudományos eredményeket mutattak be, amelyek a turizmus szerepét vizsgálták a társadalmi, politikai és gazdasági integráció horizontális, illetve vertikális szintjein.

A szekcióülések három fő témakörbe rendeződtek. Az első a *Politikum szekció*, ahol az elhangzott előadások nemzetközi szempontból elemezték a turizmus és politika kapcsolatát, többek között Kalinyingrád és Hargita megye példáján.

Az *Ökonómikum szekció* keretében párhuzamosan hét különböző alszekció zajlott. Az előadások a turizmus és annak gazdasági hatásait elemezve kitértek a térhasználat, a környezettudatos fejlesztés, a turisztikai versenyképesség és a gyógyturizmus gazdasági vonatkozásaira és az idegenforgalomban betöltött szerepükre. Az idei *Kulturális turizmus évéhez* szervesen kapcsolódó előadások a borturizmus (borkultúra) és a falusi turizmus (népi hagyományok), valamint a kastélymúzeumok (építészeti értékek) keresleti és kínálati oldalait elemezték a legfrissebb kutatási eredményekre alapozva. A szekciókat záró vitáknak köszönhetően lehetőség nyílt a magyarországi példákat külföldiekkel összehasonlítani, hiszen a résztvevők Rodope és Szicília kulturális és gasztroturizmusáról is hallhattak előadásokat.

A harmadik blokkot a *Humánium szekció* képezte. A Magyar Turizmus Zrt. idei tematikus kampányévéhez kapcsolódóan több, a kultúra vonzerő szerepét elemző előadás is elhangzott. Az előadások négy párhuzamosan zajló alszekcióban kaptak helyet. A kulturális turizmussal

kapcsolatos előadások több témakört is érintettek, hiszen a német kisebbségek turizmusban betöltött szerepétől, a néprajzi tájakon (Göcsej-Hetés-Őrség) át egészen a vallási turizmus kérdéseit is elemezték. A szekcióban elhangzott a Mária zarándokutat ismertető prezentáció, amely a szigorúan vett vallási turizmus és a kulturális motivációjú turizmus közötti érdekkonfliktusokra is kitért. A sportturisztikai események és a sportrendezvények szerepét szintén megvitathatták a résztvevők. Külön hangsúlyt kapott a világörökségek szerepe a kulturális integrációban. Tekintettel arra, hogy a kulturális turizmusban az országimáznak fontos szerep jut, így a reklámfilmek vagy az adott országban forgatott filmek komoly hatással vannak az országimázs alakítására. A témához kapcsolódó előadások a Magyarországon forgatott filmek imázsalkító szerepét és Thaiföld promóciós filmjeinek hatását vizsgálták.

A konferencián elhangzott előadásokból válogatott tanulmánykötet a Kodolányi János Főiskola *Turizmus Akadémia* szakkönyvsorozatában várhatóan 2010 második felében jelenik meg.

Irimiás Anna, Budapest

Beszámoló a 100 éves a Jégkorszak – A jégkorszaki klímaváltozások kutatása Penck-Brücknertől napjainkig (1909–2009) című kárpát-medencei tudományos konferenciáról

A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Földrajzi Intézetben került megrendezésre 2009. október 1-3. között a „100 éves a Jégkorszak” c. tudományos konferencia. A száz év azon apropójából került az esemény címébe, hogy éppen egy évszázaddal ezelőtt 1909-ben jelent meg a harmadik, egyben befejező kötete a *Die Alpen im Eiszeitalter* című, a felszínalaktan tudományában úttörőnek számító könyvnek. Albrecht Penck a pleisztocén eljegesedések korbeosztását a Bajor-Alpok gleccsereinek vizsgálata alapján, asszisztensével, Eduard Brücknerrel közösen írta le, ebben fektetve le az alpi jégkorszaki kronológia máig használatos tagolását.

A konferenciát Penck és Brückner emlékére szervezték a Természetföldrajzi Tanszék munkatársai, azzal a céllal, hogy napjaink negyedidőszakkal foglalkozó szakemberei tisztelettel adózzanak e neves geográfusok előtt. Ezáltal az előadások során bemutatásra kerültek a legújabb kutatási eredmények, illetve több összefoglaló született a jégkorszak problematikájáról. Az első két napon öt szekcióülést tartottak, ahol csaknem 70 résztvevő volt jelen. A pécsi Földrajzi Intézet munkatársain kívül képviseltették magukat a Debreceni Egyetem, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem, az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, a Miskolci Egyetem, a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem kutatói és oktatói, valamint a határon túlról Vajdaságból és Kárpátaljáról is érkeztek szakemberek.

Október 1-jén délután Dövényi Zoltán, a Földrajzi Intézet igazgatója ünnepélyes keretek között Penck és Brückner életútjáról beszámolva megnyitotta az ülést. Ezután Tóth József a PTE Földtudományok Doktori Iskola vezetője köszöntötte a 70 éves Schweitzer Ferencet az MTA